Eduskunta
Valtiovarainvaliokunnan asunto- ja ympäristöjaosto
00102 EDUSKUNTA

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2016

Viite: HE 30/2015 vp, Luku 35.20

Suomen Omakotiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

1. YLEISTÄ

Suomen Omakotiliitto on maamme pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asunnon omistajien valtakunnallinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö. Omakotiliittoon kuuluu 260 vapaaehtoisvoimin toimivaa omakotiyhdistystä ja vapaa-ajan asukkaiden yhdistystä, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä on yli 75.000 jäsentä. Omakotiliitto on maamme 1,1 miljoonan pienkiinteistön omistajien ja 2,7 miljoonan asukkaan asialla. Lisäksi liitto ajaa maamme 500.000 vapaa-ajan asunnon omistajien etua.

2. HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2016

ILMASTOTAVOITTEET

Ympäristöministeriön toiminnan strategiset painopisteet ovat vähähiilinen ja energiatehokas Suomi, luonnonvarojen kestävä käyttö ja toimiva kiertotalous, hyvä ympäristön tila, monimuotoinen luonto ja toimivat ekosysteemipalvelut sekä hyvinvointia ja kilpailukykyä tukevat asuinolot.

Painopisteet ovat yleisesti hyväksyttäviä ja ne ovat myös hyväksyttyjen ilmastotavoitteiden mukaisia. Samalla kuitenkin maan talous ja kotitalouksien taloustilanne asettavat kaikelle toiminnalle reunaehtoja. Taantuma jatkuu Suomessa jo kahdeksatta vuotta, mikä vaikuttaa myös kotitalouksien asumiseen ja rakentamiseen. Sitoutuminen kunnianhimoisiin ilmastotavoitteisiin johtaa tiukentuvaan normiohjaamiseen, mikä puolestaan johtaa asumisen kallistumiseen.

Sääntelyn kuluttajavaikutuksiin tulee voida puuttua sääntelyä karsimalla. Rakentamisen turhia kustannuksia tulee välttää (esim. lähes nollaenergiarakentamisen normeista) ja siten helpottaa rakentamista. Hallitusohjelman tavoite turhan sääntelyn purkamiseksi on hyvin kannatettavaa**.** Ilmastotavoitteiden saavuttamiskeinojen tulee olla kannustavia sekä taloudellisesti ja aikataulullisesti toteuttamiskelpoisia.

ASUMINEN JA ASUMISMENOT

Asumisen kokonaisuus on esityksessä valtion talousarvioksi pirstaloitunut. Ympäristöministeriön hallinnonalan lisäksi asumista käsitellään talousarvioesityksessä myös useiden muiden ministeriöiden kohdalla. Tarkastelukulmana ei ole vaikutukset kuluttajiin, jotka kuitenkin aina viime kädessä ovat maksajia. Asumiseen vaikuttavat kustannukset eivät erillisinä näyttäydy siten niin suurina kuin asumismenojen kokonaisvaikutus on asumistalouteen. **Asumismenoja tuleekin siksi tarkastella kokonaisuutena, missä tarkastelussa tulee lähtökohdaksi ottaa asumistalous ja sen käytettävissä olevat tulot**.

> *Lähes 2,7 miljoonaa suomalaista eli puolet maamme väestöstä asuu pientaloissa. Useiden tutkimusten mukaan 70 – 80 % suomalaisista haluaa asua omakotitalossa. Asuminen on Suomessa kallista. Asumisen kustannukset ovat suurimmat omakotitaloissa asuvilla, neljännes-viidennes perheen käytettävissä olevista tulosta. Pientaloissa asuvien kotitalouksien asumiskustannusten kasvu Suomessa on ollut 4,4 % vuodessa vuosina 2009–2013. Kulujen ennustetaan kasvavan edelleen 3,6 prosenttia vuodessa vuosittain 2018 mennessä (Pellervon taloustutkimus PTT).*

Postiosoite
Suomen Omakotiliitto ry
Asemapäällikönkatu 12 B
00520 HELSINKI

Puhelin
Vaihde (09) 680 3710
Sähköposti: etunimi.sukunimi@omakotiliitto.fi

Internet
www.omakotiliitto.fi
www.facebook.com/Omakotiliitto
https://twitter.com/omakotiliitto

3. TARVITAAN NEUVONTAA, KANNUSTIMIA JA TUKEA

Ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan kannustimia ja neuvontaa. Tämä on erityisen tärkeää pientaloasumisessa, jossa pientalokanta on laaja, rakennuskannan korjaustarve on suuri, kiinteistönomistajat eivät ole rakentamisen ammattilaisia ja yksikkökustannukset sekä absoluuttiset kustannukset ovat suurimmat. Lisäksi kosteus- ja homeongelmien ratkaisemiseksi tarvitaan yhteiskunnan tukea. Edelleen muita toimia hyvän rakentamisen edistämiseksi tarvitaan.

Omakotiliitto esittää, että

1. Pientalojen energia- ja korjausrakentamisen edistämiseksi kotitalousvähennyksen määrää ja korvattavaa osuutta tulee viipymättä nostaa ja kattavuutta laajentaa.

2. Pientalojen energia- ja korjausavustusten määrää tulee lisätä ja tukeen oikeutettujen maksimitulorajoja tulee nostaa huomattavasti.

3. Tarvitaan myös puolueetonta intressivapaata korjaus- ja energianeuvontaa pientaloasukkaille. Neuvonnan rahoitusta ei saa kaventaa.

4. Tarvitaan valtiovallan tukea sekä suoraan yksineläville että kolmannen sektorin tuottamiin asumispalveluihin, joihin tarvitaan myös rahoitusta.

5. Tulee etsiä ja löytää lisää niitä keinoja, joilla mahdollistetaan kohtuuhintaisuus myös omistusasumisessa ja omakotitaloasumisessa. Omakotiliiton mielestä asuntolainojen korkojen verovähennysoikeutta ei tule leikata.

6. Yhtenä ratkaisuna kasvaneisiin asumismenoihin myös asumisen tukijärjestelmät tulee ulottaa koskemaan omakotitalossa asumista ja kiinteistön omistamista asumiskustannusten noustessa suhteessa käytettävissä olevien tulojen määrään.

Suomessa tulee yleisenä yhteiskunnallisena tavoitteena taata kaikille yhtäläinen ja tasapuolinen mahdollisuus kohtuuhintaiseen asumiseen ja elämiseen riippumatta iästä, asumismuodosta, asuinpaikasta, asunnon lämmitystavasta, asunnon omistusmuodosta taikka muista syistä. **Suomessa tarvitaan monipuolisesti erilaisia kohtuuhintaisia asumisen vaihtoehtoja.**

kunnioittavasti

Suomen Omakotiliitto ry

Mauri Harjula
puheenjohtaja

Kaija Savolainen
toiminnanjohtaja

Postiosoite
Suomen Omakotiliitto ry
Asemapäällikönkatu 12 B
00520 HELSINKI

Puhelin
Vaihde (09) 680 3710
Sähköposti: etunimi.sukunimi@omakotiliitto.fi

Internet
www.omakotiliitto.fi
www.facebook.com/Omakotiliitto
https://twitter.com/omakotiliitto